

چشمها و گوشها

خاورمیانه، او افزود که عملیات اخیر اسراییل در سرزمین‌های اشغال شده صحبت این نظریه را ثابت کرد.

امنیتی کردن جهان یا پشت پرده آشکار پس از واقعه ۱۱ سپتامبر، بوسیله جمهوری آمریکا سه امر مهم را مطرح و ۸۵ درصد از افکار عمومی مردم آمریکا را جلب نمود؛ نخست آن که تاکنون امنیت ملی (داخلی) آمریکا این چنین مورد تهدید قرار نگرفته است. دوم این که بین "امنیت ملی" و "دموکراسی"، اولویت با امنیت است و دموکراسی باید قربانی آن شود. سوم این که امنیت ملی آمریکا مشروط است به امنیت در سایر نقاط جهان. لذا کانون‌های نالمن کننده در هر کجا دنیا را باید از بین برد و در این راستا تصرف و اشغال نظامی کشورها نیز حق دفاعی و انحصاری آمریکا خواهد بود.

منافع ملی و بیتفش نارسا
برخی از مسؤولین ما از فروپاشی سوری شوروی بسیار خوشحال شدند و این خوشحالی را به طور علنی ابراز داشتند. به دلیل این بینش نارسا بود که منافع ملی ما در خزر به مخاطره افتاد. قراردادهای محکمی با سوری شوروی سابق داشتیم که پنجاه درصد حاکمیت ما را بر خزر تأمین می‌نمود و پای آمریکا و اسراییل نیز به خزر باز نشده بود و این چنین مشکلاتی نداشتیم.

کجا یند داوران منصف آمریکایی؟! ویلیام دو گلاس قاضی دیوانعالی آمریکا می‌گوید: "هنگامی که مصدق در ایران به اصلاحات اساسی دست زد، ما به وحشت افتادیم، این مرد که من برخود می‌باشم که او را دوست خود بخوانم، مردی دموکرات بود، ما با انگلیسی‌ها همدست شدیم تا او را از میان برداریم، در این کار توفیق یافتیم ولی از آن روز به بعد در خاورمیانه دیگر از ما به نیکنامی یاد نشده است." (نقل از کتاب مصدق، نفت، کوتا—تألیف و ترجمه محمود تقضی ص ۶۵) واقعاً اعتراف در دنیاکی است کجا هستند داوران منصف آمریکایی که به کشتار پانصد هزار کودک عراقی و جنایات بی‌حساب در فلسطین و قتل عام غیرنظامیان افغانستان اعتراض کنند؟

هماهنگ‌کننده عملیات یازده سپتامبر
صاحب نظری می‌گفت: عملیات یازده سپتامبر در خط صهیونیزم جهانی بوده است. صهیونیزم موفق شد با هماهنگی، جریان‌های زیر را در آمریکا سازماندهی کند:

- الف- بی‌خانمان‌ها و پرتروکایی‌ها
- ب- سرخوردگان مدرنیزم
- ج- سرخوردگان جنگ و تنشاء
- دشمن اصلی است و از این طریق بتواند کانون‌های مقاومت فلسطین را در هم شکند. افغانستان بهانه و مقدمه‌ای بود برای برخورد با مسایل

این دو مؤلفه محکم، هم تجدد و پویایی و هم وفاق جوامع را تضمین می‌کند، آن‌هم با کمترین هزینه اجتماعی و بیشترین بازده.

اختلاف بر سر ملی مذهبی‌ها

در اسفندماه سال ۱۳۸۰ در میزگردی در دانشگاه زاهدان، مرکب از آقایان ملکی، علوی تبار و محیان، بحثی درباره روند عملکرد ملی - مذهبی‌ها مطرح شد. در آن میزگرد امیر محیان پیش‌بینی کرد که جون جناح راست ضد امپریالیست است، بنابراین ملی - مذهبی‌ها نیز بهدلیل ملی بودن و مذهبی بودن و طبعاً ضد امپریالیسم بودن، به جناح راست خواهند پیوست.
آقای علیرضا علوی تبار در جواب گفته بود، ملی - مذهبی‌ها ذاتاً اصلاح طلب بوده و طبیعی است روند آینده آن‌ها نیز به سمت پیوند بیشتر با اصلاح طلبان باشد.

از کدام ویژگی مصدق تبری می‌جویند؟

در مراسم تشییع پیکر دکتر یدالله سحابی، آن هنگام که جمعی از مشایعت کنندگان شعار "محمد مصدق صاحب عزالت امروز" را سرداشتند، یکی از شخصیت‌های متفکر و قابل احترام جریان اصلاحات، به آرامی خود را از داخل جمعیت کنار کشید.
صرف‌نظر از به جا یا نابه‌جا بودن این شعار در آن مراسم، در آن لحظه این پرسش به ذهن تداعی می‌شد که به راستی از کدام ویژگی مرحوم مصدق باید تبری جست؟ از دین مداری و اعتقادات محکم دینی و مذهبی او که دوست و دشمن بر آن معتبرند؟ یا از عشق بی‌منتهی‌ای او به استقلال و آزادی ملت ایران که تاکنون هیچ کدام از رهبران انقلاب آن را نفی نکرده‌اند و حتی کوتاگران بر علیه او هم از این عشق وافر در حیرتند؟

مقاومت همراه با پشتیبانی مجلس شورای اسلامی

در رابطه با جابه‌جایی مدیران کل در برخی از پست‌های حساس، یکی از نماینده‌گان مجلس شورای اسلامی می‌گفت: اسکال این دسته از مدیران این است که ضمن مقاومت در برابر گروه‌های فشار بدون حمایت مجلس کار می‌کنند و بنابراین نمی‌توانند به مقاومتشان ادامه بدهند. اگر آنان گزارشی از اعمال نفوذ جریانات غیرقانونی و گروه‌های فشار به کمیسیون‌های مربوطه در مجلس شورای اسلامی ارایه دهند می‌توانند حداقل از برخی اعمال غیرقانونی آنان که مغایر با امنیت شهروندان است، جلوگیری کنند.

بنبست در اداره کشور، شکست اصلاحات

صاحب نظری در رابطه با اصلاحات و مهمندی موضع آن معتقد بود: مانع اصلاحات عدم مرزبندی مشخص بین مسؤولیت‌های تعییف شده در قانون اساسی است و در نتیجه تداخلی که صورت می‌گیرد اصلاحات را با

آیا وقت آن نرسیده است که این بینش‌های ریشه‌یابی شده و مورد تجدید نظر قرار گیرد، تا با استمرار آن‌ها، منافع ملی ما بیش از این مورد تهدید قرار نگیرد؟

تا کی فرصت‌ها را از دست بدھیم؟

هم‌زمان با این که مؤسسات کارشناسی مستقل دنیا رسم‌الاعلام کردند که نزدیکترین، امن‌ترین و ارزان‌ترین راه برای انتقال نفت و گاز خزر به دریای آزاد، ایران است و جناح‌های محارب با هم در افغانستان نیز امنیت عبور خط‌لوله را از آن کشور تضمین کرده بودند، استیضاح حجت‌الاسلام عبدالله نوری وزیر کشور وقت مطرح گردید و متأسفانه در آن استیضاح نامه ۲۱ بار واژه نامنی در ایران و مزدراها به کار برد شد. آیا به دلیل اختلاف نظر جناح‌های سیاسی داخلی همچنان باید شاهد از دست رفتن فرصت‌ها و منافع ملی باشیم!

تکرار ضربه‌ای سخت‌تر از ضربه سال ۱۳۵۴ به جنبش اسلامی

۷۲ سال از ضربه ۱۳۵۴ به جنبش اسلامی مجاهدین می‌گذرد. تحولات سریع که منجر به پیروزی انقلاب در سال ۱۳۵۷ شد باعث گردید که در این زمینه ریشه‌یابی عمیقی در سطح نخبگان و بخصوص عame مردم صورت نگیرد. برخی در یک تحلیل سطحی و برای آسودگی خیال می‌گفتند، مجاهدین از ابتدا مارکسیست بودند. آن‌چه مسلم است آن‌ها سرآمد جوانان مسلمان بودند ولی به این جمع بندی رسیدند که دین به طور عام و دین اسلام به طور خاص، علی‌غم عمق و گسترده‌گی آن در مملکت ما، جنبه فرهنگی و روپرایی داشته و جنبه روش‌مندانه، استدلالی و به عبارتی زیربنایی ندارد. این، بدان معنی است که دین روش و استدلال ندارد که بتواند زیربنای تحلیل‌های اجتماعی و اقتصادی باشد.

رژه‌گارودی متفکر مسلمان فرانسوی نیز در مصاحبه‌ای با کیهان فرهنگی گفت: "من مسلمانم و به حضرت محمد (ص) اعتماد دارم ولی مارکس در قلب من است. چرا که تحلیل‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی خود را از مارکس می‌گیرم".

سزاوار است اندیشمندان به این امر توجه کرده و به فکر ریشه‌یابی و چاره‌اندیشی باشند تا بار دیگر در برابر سایر مکاتب، با تکرار شدیدتر ضربه ۵۴ مواجه نشویم.

دو مؤلفه پویا برای وفاق ملی و جهانی

برای رهایی از جامعه‌ای مبتنی بر انگ و برچسب و تکفیر و تصفیه، جنگ سرد و ترور، به کتاب پیهینه‌ای چون قرآن باید پناه برد که دو مؤلفه محکم برای وفاق ملی و جهانی ارایه می‌دهد که عبارتند از:
الف - همه انسان‌ها حقیقت طلب و خدا جویند و حتی شیطان هم که دشمن آشکار معرفی شده است خالقیت و عزت خدا را قبول دارد.
ب - تکامل، صبر و روزگاری الله و به عبارتی رشد و گسترش جوامع به سمت جامعه بدون امتیاز طبقاتی.

می توان گفت که اسلامیت نظام سیاسی تابعی از عقاید جمهور است و اگر این مردم فردا طالب اندیشه دیگری شوند، آن تفکر در کنار جمهوریت قرار خواهد گرفت. در مقابل جریان دیگری می گوید مردم چه بخواهند و چه نخواهند، اسلامیت نظام پاپر جاست و مقوله اسلامیت و امداد و حی الهی است و ربطی به تمایل مردم ندارد، حال اگر مردم به اسلامیت نظام تمایل نشان دادند، کمال مطلوب است، در غیر این صورت وظیفه حاکم اسلامی است که جامعه را هدایت کند. از آن جایی که این بحث از ابتدا به صورت درستی طرح نشده است، این دعوا راه به جایی نخواهد برد و کماکان اسلامیت و جمهوریت به عنوان دو مقوله جدا از هم مطرح خواهد بود که تنها با چسب مصلحت به یکدیگر متصل خواهند بود. او می گفت: این دعوا در حالی است که مرحوم نایینی در کتاب تنبیه الامه و تنزیه الملہ که به تعبیر آقای خاتمی اولین منتشر جامعه مدنی در ایران است، ضرورت جمهوریت به معنای توجه کردن به قانون اساسی و اصل شورا را از اندیشه توحیدی خود استنتاج می کند. به این صورت که چون تنها زینده خداوند است که فعال مایسنه باشد و هر آن چه را که بخواهد عمل کند و همچنین (یافع عما پسئل) عمل کند بدون آن که پاسخگو باشد، اگر انسان یا انسان هایی بخواهند اراده خود را بر جامعه تحمل کنند و آرای مردم را نادیده بگیرند، برای خداوند شریک قابل شده اند و با این تعبیر مرحوم نایینی استبداد را معادل کفر نسبت به خداوند می گیرد. بنابراین اصل شورا بزرگ جامعه اسلامی به شمار نمی رود، بلکه ضرورتی است که اگر نادیده گرفته شود، باید در اسلامیت نظام سیاسی شک کرد.

مشکل رو به رو می کند که امکان حل آن در کوتاه مدت وجود ندارد. وی می گفت: راه برخورد با مشکل فوق تلاش در قالب ظرفیت های قانون اساسی است، تا اصلاحات مستمر و با قدرت و سرعت قابل قبولی ادامه یابد و بن بستی در امور ایجاد نگردد. زیرا بن بست در اداره کشور است که به شکست اصلاحات منجر خواهد شد.

دیدگاه مشترک رسالت و هاشمی رفسنجانی بر سر مذاکره با آمریکا

فردی با دیدگاه نزدیک به نقطه نظرهای روزنامه رسالت عنوان می کرد: مذاکره با آمریکا حرام شرعا نیست و امام هم آن را به طور مطلق رد نکرده است. وی خط مشی هاشمی رفسنجانی مطرح می کرد که اگر آمریکا اثبات صداقت نظریه های هاشمی رفسنجانی مطرح می کند، وی می گفت امیر محیان یادداشت نویس روزنامه رسالت، صرفاً تئوری پرداز است و بعضی اوقات هم همه ما با نظریاتش موافق نیستیم مثل آقای عبدی که برای روزنامه های دوم خردادری می نویسد، برخی از آن ها چاپ می شود و بعضاً مورد قبول اصلاح طلبان واقع می گردد، اما بسیاری از آن ها ممکن است اصلاً چاپ نشود، چه رسد به آن که مورد قبول هم باشد.

بن بست اصلاحات ذاتی اصلاحات است

یکی از صاحب نظران مسائل سیاسی می گفت: موانعی که روند اصلاحات با آن مواجه شده است صرفاً به عوامل بیرونی بازنمی گردد، بلکه اساساً ناشی از عدم انسجام های موجود در بافت فکری اصلاحات است. نخست آن که اصلاحات نیاز به یک زیربنای فکری دارد که در حال حاضر مشخص نیست. فردی مانند آقای خاتمی اندیشه نایینی را مطرح می کند، جناحی الگوی سیاسی اجتماعی سویس و سوئیڈ را ملاک می گیرد و طیفی آن را در حد یک نوع تعادل در جناح های سیاسی می بینند. به همین دلیل مشخص نیست که چهتگیری اصلاحات به سمت دیدگاه منتفعتر گرایانه و فردگرایانه لیبرال دموکراسی از نوع جامعه آمریکا است یا این که سویاً دموکراسی از نوع سوئیڈ را مدنظر دارد و یا این که یک الگوی بومی را دنبال می کنند؟

مشکل بزرگ این است که صاحب نظران اصلاحات بر سر این گونه مباحث بنیادی به بحث با یکدیگر نمی نشینند و تلاشی در جهت تعمیق این گونه بحث ها در جامعه نمی کنند و هر کس در ذهن خود اندیشه ای را دنبال می کند و تنها به این موضوع اکتفا کرده اند که به صورت یک جناح سیاسی در مقابل رقبا عرض اندام کنند. او می گفت تا مبانی اصلاحات شفاف نشود، ما از آفت روزمره گی رهایی نخواهیم یافت.

جمهوریت و اسلامیت

یکی از کسانی که بر روی اندیشه نایینی کار کرده بود می گفت: در دعوای بین اصحاب جمهوریت و اصحاب اسلامیت برخی با در میانی می کنند که جمهوریت و اسلامیت را باید در کنار یکدیگر در نظر گرفت، اما رابطه اصولی و زیربنایی این دو مقوله را نمی توانند نشان دهند. آن ها در نهایت این گونه استدلال می کنند که چون مردم اعتقادات اسلامی دارند،